

Regler för serviceresor

Färdtjänst och sjukresor

Innehåll

1. Inledning	5
2. Definitioner.....	5
3. Serviceresor	6
4. Färdtjänst	6
4.1 Vad är färdtjänst	6
4.2 Vem har rätt till färdtjänst	6
4.3 Individuella föreskrifter	7
4.4 Att resa färdtjänst.....	7
4.5 Att boka en resa.....	8
4.6 Hämtningstid.....	8
4.7 Restid	8
4.8 Betalning av resa.....	8
4.9 Ersättning vid försening	8
4.10 Förklaring av villkor i färdtjänst.....	9
4.10.1 Generell hjälp.....	9
4.10.2 Särskild hjälp.....	9
4.10.3 Medresenär	9
4.10.4 Ledsagare	10
4.10.5 Att resa i rullstol.....	10
4.10.6 Trappklättring vid resa i rullstol	11
4.10.7 Hand i hand.....	11
4.10.8 Liggande transport	11
4.10.9 Liggande transport för tillståndshavare som behöver bäras	11
4.10.10 Djur.....	11
4.11 Barnsäkerhetsutrustning	12
4.12 Resa i annan kommun	13
4.13 Arbetsresa	13
4.14 Fria resor med servicerese kort.....	13
4.15 Allmänna ordningsföreskrifter	14
4.16 Återkallelse av färdtjänstillstånd.....	14
4.17 Överklagande av färdtjänstbeslut	15

5. Sjukresor	15
5.1 Vad är en sjukresa	15
5.2 Vem har rätt till sjukresa	17
5.2.1 Intyg och individuella föreskrifter	17
5.2.2 Vård utanför Region Skåne för personer folkbokförda i Skåne.....	18
5.2.3 Vård i annat land för personer folkbokförda i Skåne	18
5.2.4 Resa till transplantation.....	18
5.2.5 Hemresa vid sjukdom i Sverige.....	18
5.2.6 Resenärer boende i andra regioner	18
5.2.7 Barn	18
5.2.8 Gästdialys.....	19
5.2.9 Nordiska medborgare.....	19
5.2.10 EU/EES-medborgare	19
5.2.11 Asylsökande och papperslösa	20
5.2.12 Övriga länders medborgare.....	20
5.3 Att resa sjukresa	20
5.3.1 Sjukresa till akut vård.....	20
5.3.2 Sjukresor utanför Skåne	21
5.3.3 Tandvård	21
5.4 Förklaring av villkor för sjukresor.....	21
5.4.1 Generell hjälp	21
5.4.2 Särskild hjälp	21
5.4.3 Medresenär	21
5.4.4 Ledsagare	22
5.4.5 Resa i rullstol	22
5.4.6 Trappklättring vid resa i rullstol	22
5.4.7 Hand i hand	23
5.4.8 Liggande transport	23
5.4.9 Liggande transport för resenär som behöver bäras	23
5.4.10 Undantag från samåkning.....	23
5.4.11 Djur.....	23
5.4.12 Barnsäkerhetsutrustning	23

5.5	Allmänna ordningsföreskrifter	24
5.6	Vad kostar en sjukresa	24
5.6.1	Resa med allmän kollektivtrafik	24
5.6.2	Resa med privat bil	25
5.6.3	Resa med serviceresefordon	25
5.6.4	Sjukresa med tåg eller flyg till vård utanför Skåne	25
5.6.5	Övernattning utanför respektive inom Skånes gränser.....	25
5.6.6	Högekostnadsskydd	25
5.6.7	Ersättning för besöksresa till barn på sjukhus	25
5.6.8	Faktura	26
5.6.9	Ersättning vid försening	26
5.6.10	Återbetalningsskyldig.....	27
6.	Övriga ansvarsfrågor	27
6.1	Person- och sakskada	27
6.2	Befrielsegrunder	27
6.3	Reklamation.....	27
6.4	Personuppgifter.....	27

1. Inledning

Följande föreskrifter för Serviceresor omfattar lagen om färdtjänst¹ samt lagen om resekostnadsersättning vid sjukresor². Föreskrifterna gäller för resor som genomförs med Skånetrafikens serviceresefordon kopplat till färdtjänst- och sjukresa och träder i kraft när tillståndshavaren, eller dennes ombud, beställt serviceresa genom Skånetrafiken.

Region Skåne har det ekonomiska och administrativa ansvaret för färdtjänst i de kommuner som överlåtit färdtjänsten till Region Skåne, samt för sjukresor i hela Skåne.

Skånetrafiken är en förvaltning inom Region Skåne och ansvarar för handläggning och tillståndsgivning av färdtjänst. Skånetrafiken tar emot ansökningar, utreder och beslutar om vem som har rätt till färdtjänst. Färdtjänstillstånd kan beviljas personer som är folkbokförda i en kommun som överlåtit huvudmannaskapet för färdtjänst till Region Skåne. Föreskrifterna förutsätter ett sådant färdtjänstillstånd.

Region Skåne är sjukvårdshuvudman och Skånetrafiken ansvarar för handläggning av sjukresor. Föreskrifterna omfattar även sjukresor för resenärer som är folkbokförda i Skåne.

2. Definitioner

Med "Skånetrafiken" avses Skånetrafiken, Region Skåne, och den firma, företag eller person, till vilken Skånetrafiken givit uppdrag att utföra trafik tjänster för Serviceresor.

Med "serviceresor" menas färdtjänst- och sjukresor som utförs med serviceresefordon.

Med "allmän kollektivtrafik" menas övrig offentligt finansierad lokal och regional kollektivtrafik bortsett från serviceresor.

Med "tillståndshavare" avses en person som är färdtjänstberättigad och som reser, eller har för avsikt att resa, med serviceresa.

Med "resenär" avses en person som är sjukreseberättigad som reser, eller har för avsikt att resa, med serviceresa.

Med "serviceresefordon" avses de fordon som är särskilt upphandlade av Skånetrafiken för att utföra serviceresa.

Med "Region Skånes sjukvård" menas av Region Skåne offentligt finansierad vård, vilket inkluderar vård utförd av privata vårdleverantörer som har avtal med Region Skåne.

Med "hämtningstid" menas att resenären/tillståndshavaren ska vara beredd att resa från 5 minuter innan avtalad tid fram till 15 minuter efter avtalad tid.

Med "väntetid" menas den tidsram, från bokningstillfälle, som tid för hämtning ska erbjudas då resa önskas ske så snart som möjligt.

Med "restid" avses den tid en serviceresa längst ska ta.

Med "avtalad tid" menas den tid som resenären/tillståndshavaren erhåller och accepterar vid bokningstillfället.

Med "Komplexa serviceresor" menas resor där kunden bor svårtillgängligt eller då kundens vikt kräver extra hjälpmedel vid förflyttning.

1 Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

2 Lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1991419-om-resekostnadsersattning-vid_sfs-1991-419

3. Serviceresor

Serviceresor är en del av kollektivtrafiken och man reser tillsammans med andra. Eftersom samordning av serviceresor kan ske åker man inte alltid den närmaste vägen till resmålet, då resans längd kan påverkas av antalet passagerare på resan. Byte mellan serviceresofordon kan förekomma under en serviceresor, byte kan också förekomma mellan serviceresofordon och fordon i den allmänna kollektivtrafiken.

Skånetrafiken ansvarar för beställningscentral och persontransporter med för verksamheten upphandlade och på olika sätt anpassade fordon.

4. Färdtjänst

4.1 Vad är färdtjänst

Färdtjänst är särskilt anordnad transport för personer med funktionshinder och regleras genom lag om färdtjänst³.

Färdtjänst är till för den som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand och/eller att resa med den allmänna kollektivtrafiken. För att resa färdtjänst krävs tillstånd som ger rätt att resa med personbil eller specialfordon inom Serviceresor. Förutsättningen för samtliga färdtjänstresor är att tillståndshavaren medföljer på resan.

Resor som inte omfattas av färdtjänst är till exempel resor till/från grundskola, grundsärskola eller resor till/från sjukvården. Dessa resor bekostas av det allmänna via kommun, landsting eller stat.

4.2 Vem har rätt till färdtjänst

För att få tillstånd för färdtjänst måste tre förutsättningar uppfyllas:

- Tillståndshavaren ska vara folkbokförd i någon av de kommuner som överlåtit ansvaret för färdtjänst till Region Skåne.
- Tillståndshavaren ska ha väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand och/eller att resa med den allmänna kollektivtrafiken. Om den som söker färdtjänst är under 18 år prövas hans eller hennes rätt till färdtjänst i förhållande till barn utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder. Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till färdtjänsttillstånd om ett barn utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder och situation på egen hand kan förflytta sig eller resa med den allmänna kollektivtrafiken.
- De väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand och/eller att resa med den allmänna kollektivtrafiken som tillståndshavaren ska ha, ska beräknas vara i mer än tre månader.

Bedömning av väsentliga svårigheter utgår från hur funktionsnedsättningen påverkar den sökandes funktionsförmåga, inte diagnosen i sig.

³ Lag (1997:736) om färdtjänst <https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst-sfs-1997-736>

Med definitionen "väsentliga svårigheter att resa med den allmänna kollektivtrafiken" menas inte att:

- det är långt avstånd till den allmänna kollektivtrafiken
- allmän kollektivtrafik saknas på orten
- kollektivtrafiken är otillräcklig, exempelvis gällande utbyggnad eller turtäthet.

Om kollektivtrafiken är så utformad att en person med funktionsnedsättning ska kunna använda sig av den har personen i fråga inte rätt till färdtjänst.

Tillståndshavaren ansvarar själv för att skicka in en ny ansökan i samband med tillståndsperiodens eventuella slut. Varje ansökan om färdtjänst föranleder en förutsättningslös prövning av rätten till färdtjänst. Tidigare tillstånd till färdtjänst berättigar därmed inte automatiskt till en ny tillståndsperiod.

4.3 Individuella föreskrifter

Skånetrafiken beslutar vilken servicegrad och individuella föreskrifter som behövs för att serviceresan ska kunna genomföras.

Färdtjänstillstånd kan i skälig omfattning förenas med föreskrifter enligt 9 § i lagen om färdtjänst⁴ om:

- vilket färd sätt som får användas
- inom vilket område resor får göras
- hur många resor tillståndet omfattar.

Om det finns särskilda skäl får tillståndet även i övrigt förenas med villkor.

4.4 Att resa färdtjänst

Färdtjänstområdet omfattar hela Skåne. Färdtjänstresor kan göras hela dygnet. En resa görs mellan två bestämda adresser. Man får inte stiga på eller av på en annan adress än den som är beställd. Färdtjänstresan kan inte bokas med uppehåll. Om uppehåll under resan önskas, bokas två resor.

Funktionshindrets art avgör transportform. Tillståndshavaren kan inte själv välja färd sätt vid beställning av resa utan erbjuds det färd sätt som är möjligt utifrån dennes färdtjänstbeslut. Begäran om särskild förare, fordon eller transportör kan inte tillgodoses.

Tillståndshavaren får ta med föreskrivna personliga hjälpmedel som behövs för resans genomförande och resans ändamål. Hjälpmedel räknas inte som bagage. Tillståndshavaren har rätt att, exklusive hjälpmedel, ta med sig två handbagage som har totalmått på cirka 55x50x30 centimeter per kolla.

4 Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

4.5 Att boka en resa

Serviceresa bokas på av Skånetrafiken anvisat sätt och genomförs med Skånetrafikens serviceresefordon.

Resan kan bokas tidigast 14 dagar före avresedag, räknat från innevarande datum. För resor i samband med storhelg, kan undantag från sedvanliga bokningsrutiner förekomma.

Vid resa som önskas ske så snart som möjligt kan väntetiden uppgå till maximalt 90 minuter. Vid resa som önskas ske längre fram i tiden än 90 minuter gäller att tillståndshavare kan erbjudas hämtningstid för resa inom 30 minuter före eller efter önskad tid.

I de fall samtliga serviceresefordon redan är bokade kan avsteg från den maximala väntetiden i undantagsfall göras av Skånetrafiken.

Alla villkor måste bokas för varje resa.

4.6 Hämtningstid

Tillståndshavaren och eventuella ledsagare och/eller medresenärer, ska vara beredd att resa från 5 minuter innan avtalad tid, fram till 15 minuter efter avtalad tid.

4.7 Restid

Med restid avses den tid en serviceresan längst ska ta. För att möjliggöra samordning kan restiden förlängas upp till 50 % av restid för direktresa. Den restid som tillståndshavaren kortast kan förvänta sig är 30 minuter.

Om serviceresan sker i allmän kollektivtrafik gäller inte ovanstående för denna del av serviceresan.

4.8 Betalning av resa

För varje färdtjänstresa betalas alltid en egenavgift per enkelresa utifrån fastställd taxa för färdtjänst.

Resans egenavgift faktureras i efterhand. Priset på färdtjänstresan beror på hur långt tillståndshavaren ska resa. Samma pris gäller dygnet runt. Vid bokning av resa upplyses om kostnad för resan. Egenavgift för medresenär faktureras tillståndshavaren.

Vid upprepade avbokade resor och vid icke genomförda beställda resor har Skånetrafiken rätt att ta ut en avgift motsvarande hela transportkostnaden för den beställda serviceresan.

Sker inte betalning enligt faktura kan tillståndshavaren stängas av från tjänsten faktura.

4.9 Ersättning vid försening

Vid försenad hämtning med 30 minuter eller mer, räknat från avtalad tid, kan egenavgiften på tillståndshavarens begäran nedsättas till noll kronor. För att egenavgift ska nedsättas vid försenad lämning ska resan vara bokad med senast-framme-tid. Nedsättning av egenavgift sker inte om förseningen beror på resenären/tillståndshavaren.

Vid resa som önskas ske så snart som möjligt kan väntetiden uppgå till maximalt 90 minuter.

Om Skånetrafiken inte har möjlighet att erbjuda en resa inom 90 minuter har resenären/tillståndshavaren rättighet till ersättning om resan löses på annat sätt.

Skånetrafiken kan på resenären/tillståndshavaren begäran lämna ersättning för utlägg om resenären/tillståndshavaren vid försening på annat sätt fått ordna med resa som skulle utförts med serviceresor som avtalats med Skånetrafiken. Ersättning för sådan resa är begränsad till 1/40 av prisbasbeloppet i kontant ersättning för styrkta faktiska utlägg för taxi. Resa med egen bil ersätts enligt Skatteverkets norm för skattefri ersättning. För att ansöka om ersättning vid försening kontaktar resenären/tillståndshavaren Skånetrafikens kundtjänst. Reklamationen ska vara Skånetrafiken tillhanda inom 30 dagar från dagen för aktuellt resedatum.

4.10 Förklaring av villkor i färdtjänst

4.10.1 Generell hjälp

Generell hjälp ingår i alla serviceresor och innebär att föraren:

- Hämtar/lämnar tillståndshavaren in genom port i markplan.
- Hjälper tillståndshavaren i och ur bilen, hjälper till med bilbälte, samt spänner fast rullstolar.
- Hjälper till med hjälpmedel och bagage in genom port i markplan.

4.10.2 Särskild hjälp

Särskild hjälp innebär att tillståndshavaren blir hämtad/lämnad innanför ytterdörr i bostad, till exempel tredje våningen i ett flerbostadshus, avdelning eller liknande. Det är tillståndshavaren själv som ansvarar för att låsa/låsa upp ytterdörren. Föraren bistår inte med hjälp inne i bostaden. Särskild hjälp är en service som föraren ska utföra i de fall tillståndshavaren utifrån färdtjänstbeslut är berättigad till, och resan är bokad med, särskild hjälp.

4.10.3 Medresenär

En medresenär är en person som följer med som sällskap på resan. Medresenären betalar samma pris som tillståndshavaren för resan. Tillståndshavaren har rätt att ta med sig upp till två personer under resan inklusive ledsagare. Om samtliga medresenärer är barn tillåts maximalt tre stycken under förutsättning att det ryms, inklusive eventuella bilbarnstolar, i det fordon tillståndshavaren är legitimerad för. Medresenären ska åka mellan samma adresser som tillståndshavaren och får ha med sig ett mindre handbagage (max 55x50x30 cm). Medresenären får inte försöka extra service av föraren och ska aldrig innebära att ett annat fordon rekvideras än det som tillståndshavaren själv behöver färdas i.

4.10.4 Ledsagare

Tillståndshavare som på grund av funktionshinder behöver en ledsagare för att kunna genomföra resor med serviceresefordon kan enligt lagen om färdtjänst⁵ ansöka om tillstånd även för detta. Personer med rätt till ledsagare måste själva ordna med ledsagare. Följande förutsättningar gäller:

- Behovet av ledsagare måste vara knutet till själva resan inne i serviceresefordonet och inte till exempel vistelsen på resmålet. Hjälptjänst att bära i samband med inköp, tolk och annan personlig hjälp före, efter och i anslutning till resan med färdtjänst är exempel på behov som inte ger rätt till att beviljas ledsagare på resor. Detsamma gäller även för hjälp i samband med på- och avstigning, användning av säkerhetsbälte, hantering av bagage och/eller förflyttningshjälpmiddel eftersom färdtjänstens förare ska hjälpa till med detta.
- Om tillståndshavaren har ledsagare beviljad genom annan lagstiftning, i huvudsak lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade⁶ och socialtjänstlagen⁷ berättigar detta inte per automatik till ledsagare i färdtjänst.
- Om det finns särskilda skäl kan fler än en ledsagare omfattas av tillståndet.
- Ledsagare reser kostnadsfritt och får ha med sig ett mindre handbagage (max 55x50x30 cm). Ledsagaren ska resa mellan samma adresser som tillståndshavaren.
- En ledsagare har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet och får inte förorsaka extra service av föraren. Ledsagare ska heller aldrig innebära att ett annat fordon rekommenderas än det som tillståndshavaren själv behöver färdas i.
- Barn under 12 år med tillstånd för färdtjänst behöver inte ansöka om tillstånd för ledsagare, de har alltid rätt att ta med ledsagare. Barn under 7 år med tillstånd för färdtjänst måste av säkerhetsskäl alltid resa med ledsagare i färdtjänsten.

4.10.5 Att resa i rullstol

Rullstolar är i första hand utformade för tillståndshavarens individuella behov och inte för att fungera som sittplats i serviceresefordon.

- För att rullstolen ska kunna fungera som sittplats måste:
- rullstolen ha fyra markerade fästpunkter för att kunna spärras fast i fordonet
- tillståndshavaren kunna använda trepunktsbälte
- huvudströmbrytaren vara avstängd på elrullstolar
- rullstolens parkeringsbroms alltid vara tillslagen
- rullstolen vara krocktestad.

Tillståndshavaren har ett ansvar för att rullstolen är lämplig att användas som sittplats vid transport i serviceresefordon.

Serviceresefordon är godkända för rullstolar för universellt- och utökat bruk enligt Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om bilar och släpvagnar⁸.

5 Lag (1997:736) om färdtjänst 8§ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

6 LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1993387-om-stod-och-service-till-vissa_sfs-1993-387

7 Socialtjänstlagen https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453

8 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om bilar och släpvagnar som dras av bilar, TSFS 2010:2. <https://www.transportstyrelsen.se/TSFS/TSFS%202010.2%20.pdf>

Tillståndshavaren har inte rätt att sitta kvar i elrullstol med styre under färd då denna typ av stol inte ger tillståndshavaren tillräckligt stöd och inte är tillräckligt stabil utifrån trafiksäkerhet. Styret utgör en direkt fara vid hastig inbromsning. Tillståndshavare med elrullstol ansvarar själv för att köra på och av fordonet.

4.10.6 Trappklättring vid resa i rullstol

Trappklättring i yttertrappor till villor utförs under förutsättning att en ansökan för bostadsanpassning är beviljad och intill dess att anpassningen är genomförd. Däremot utförs trappklättring inne i bostad.

Trappklättring i samband med färdtjänstresa är en tjänst som kräver ett särskilt tillstånd. Det utfärdas av färdtjänsthandläggare och tidsbestäms, av säkerhetsskäl, till högst sex månader. Trappklättring kan endast nyttjas på tillståndshavarens folkbokföringsadress och i samband med resa och förutsätter att tillståndshavare sitter i rullstol. Tillståndshavare ansvarar själv för tillgång till lämplig rullstol.

Totalvikt av rullstol och tillståndshavare vid trappklättring får vara maximalt 130 kg. Trappklättring utförs i yttertrappor i flerbostadshus och i trapphus i flerbostadshus till eller från högst fjärde våningen. Trappklättring utförs inte i yttertrappor till villor eller inne i bostad. I flerbostadshus med hiss kan trappklättring beviljas en kortare period om hissen har ett planerat och längre underhållsbehov.

Trappklättring kan aldrig garanteras, trots beviljat tillstånd, då det är föraren som slutligen avgör om förhållandena medger att uppdraget utförs.

4.10.7 Hand i hand

Hand i hand innebär att tillståndshavaren ska lämnas över från person till person genom dörr i markplan. Det är tillståndshavaren som ansvarar för att det finns en person tillgänglig som kan lämna över/ta emot tillståndshavaren. Tillståndshavaren kan komma att lämnas ensam i bilen i samband med hämtning/lämning av andra resenärer. Hand i hand kan kompletteras med Särskild hjälp om överlämning behöver ske ovanför markplan. Hand i hand är en service som föraren ska utföra i de fall tillståndshavaren utifrån färdtjänstbeslut är berättigad till, och resan är bokad med, hand i hand.

4.10.8 Liggande transport

Bårtransport innebär att tillståndshavaren transporteras på bår under hela resan. Förare i serviceresefordon lyfter inte tillståndshavaren av eller på bår. Förare i serviceresefordon avgör alltid om bårtransport är säkert att utföra.

4.10.9 Liggande transport för tillståndshavare som behöver bäras

I samband med resa som bokats som liggande transport kan båren bäras av två förare i serviceresefordon till eller från högst tredje våningen. Bärhjälp utförs inte inne i bostad. Den totala vikten på bår och tillståndshavare får vara maximalt 150 kg.

4.10.10 Djur

Resenären ansvarar för all hantering av sitt djur samt ser till att det inte förorsakar skada eller obehag under resan. I fall då ovanstående regler inte följs kan resenär nekas medföra djur vid resa.

Assistanshund

Med assistanshund menas examinerad ledarhund, servicehund, alarmerande servicehund och signalhund samt de hundar som är under utbildning för detsamma. Dessa hundar identifieras genom vit sele eller för service- och signalhundar giltigt tjänstetäcke med tillhörande fotolegitimation.

Tillståndshavare som är legitimerad för assistanshund i serviceresor får ta med denna utan extra kostnad. Tillståndshavaren måste vid bokning av resa uppge att assistanshund ska tas med. Samordning sker då inte med andra resenärer/tillståndshavare.

Det ska framgå av färdtjänstbeslutet att tillståndshavaren har rätt att ta med sig assistanshund. Tillståndshavaren ansvarar för att Djurskyddsförordning⁹ följs samt att eventuella andra föreskrifter från Jordbruksverket följs.

Sällskapsdjur

Vid färdtjänstresa får två sällskapsdjur medföras om de färdas i bur eller med sele som går att fästa i bälte och/eller kan transporteras i bagageutrymme. Undantag från förflyttning av sällskapsdjur i bur eller med sele kan ges för större hundar om tillgång finns till kombibilar som har bagageutrymme med lastgaller. Sällskapsdjuret ska färdas i det utrymme föraren anvisar.

Tillståndshavaren ansvarar för sällskapsdjuret under resan. Resenären/tillståndshavaren kan bli avvisad från fordon om djuret stör föraren.

Tillståndshavaren ansvarar för att Djurskyddsförordning¹⁰ följs samt att eventuella andra föreskrifter från Jordbruksverket följs.

Tillståndshavaren måste vid bokning av resa uppge att sällskapsdjur ska medföras. Samordning sker då inte med andra resenärer/tillståndshavare.

För sällskapsdjuren betalas en avgift per sällskapsdjur, som motsvarar egenavgift för vuxen tillståndshavare i färdtjänst.

4.11 Barnsäkerhetsutrustning

I samtliga serviceresefordon finns en bälteskudde för barn mellan 4-12 år tillgänglig och behöver inte bokas i förväg. Bilbarnstol för barn mellan 0 – 9 månader, så kallat babyskydd, tillhandahålls inte.

Bilbarnstol för barn mellan 9 månader och 4 år tillhandahålls inte vid fasta återkommande schemalagda resor. Vårdnadshavare ansvarar för bilbarnstol för barn med färdtjänsttillstånd.

Vid enstaka resor kan bilbarnstol för barn mellan 9 månader till 4 år tillhandahållas i begränsad omfattning. För att boka bilbarnstol ska tillståndshavaren vara legitimerad för särskild hjälp och barnet vara bokat som medresenär. Bokning av resa där bilbarnstol behövs ska bokas senast dagen innan resan.

⁹ Djurskyddsförordning 1988:539 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattnings-samling/djurskyddsforordning-1988539_sfs-1988-539

¹⁰ Djurskyddsförordning 1988:539 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattnings-samling/djurskyddsforordning-1988539_sfs-1988-539

4.12 Resa i annan kommun

Tillståndshavare har rätt att resa med färdtjänst i annan kommun utanför Skåne så kallad RIAK. Tillståndshavaren beställer biljetter via Skånetrafikens färdtjänst under förutsättning att giltigt färdtjänstillstånd finns. Särskilt beslut fattas om antal resor och inom vilken kommun färdtjänstresa i annan kommun medges. Biljetterna medger resor inom hela den kommun tillståndshavaren tilldelats biljetter för, eller maximalt fem mil från en adress i den kommun som biljetten gäller för, även om resan är kommunöverskridande. Tillståndshavaren måste befinna sig utanför färdtjänstområdet för att kunna använda RIAK. Egenavgift för RIAK-resor faktureras inte utan betalas direkt av tillståndshavaren till förare i taxifordon. På biljetten framgår egenavgiften för resan och vilket/vilka taxibolag tillståndshavaren ska ringa.

4.13 Arbetsresa

Med arbetsresa menas resor till och från arbete, utbildning över grundskolenivå och resor till och från daglig verksamhet samt dagverksamhet efter beslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade¹¹ eller socialtjänstlagen¹². Arbetet ska vara ett yrkesarbete. Det betyder att tillståndshavaren får lön och är anställd eller har ett eget företag som dit resorna går.

Resor till och från studiecirkelverksamhet eller annan utbildning som inte är yrkesinriktad betraktas som fritidsresor och inkluderas inte i arbetsresor. Arbetsresor kan inte heller utnyttjas av elever till och från grundskola eller särskola, eller för resor under skoltid. Särskilt tillstånd till arbetsresor ges inte för de tillfällen resorna bekostas av det allmänna. Arbetsresor gäller heller inte för resor till och från praktikplatser eller vid arbetsträning.

En ansökan om arbetsresa ska kunna styrkas med arbetsgivarintyg, studieintyg, biståndsbeslut eller liknande. Efter särskilt beslut kan tillståndshavaren sedan beviljas rätt att resa till och från arbete, viss utbildning eller motsvarande i kommunens verksamhet till ett subventionerat pris motsvarande Skånetrafikens periodkort för samma sträcka. Avgift för arbetsresa gäller alltid för hel påbörjad kalendermånad.

Särskilt beslut för arbetsresor kan användas för två resor per dag. Resan ska påbörjas eller avslutas på beviljad arbetsplatsadress. Längden på resan får inte vara längre än avståndet mellan arbetsplatsen och hemadressen. Resor inom tjänsten ingår inte.

Särskilt tillstånd till arbetsresa kan, för närvarande, beviljas som längst till och med den månad då Sveriges allmänna pensionsålder infaller.

4.14 Fria resor med serviceresekort

Personer som beviljas färdtjänstillstånd får även automatiskt ett serviceresekort hemskickat. Kortet är en kompletterande förmån som ger tillståndshavaren möjlighet att resa kostnadsfritt tillsammans med en annan person i den allmänna kollektivtrafiken. Den medföljande personen ska fungera som hjälp för tillståndshavaren att genomföra resan med den allmänna kollektivtrafiken.

11 LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1993387-om-stod-och-service-till-vissa_sfs-1993-387

12 Socialtjänstlagen https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453

Serviceerekortet är personligt och får inte överlåtas till annan person. Förutsättningen för samtliga resor med serviceerekortet är att tillståndshavaren medföljer på resan. Tillståndshavaren ska alltid kunna legitimera sig vid resor med serviceerekort i den allmänna kollektivtrafiken.

Det är alltid tillståndshavaren som ansvarar för att kortet används och förvaras korrekt. Vid överträdelse kan denna förmån, att resa kostnadsfritt i den allmänna kollektivtrafiken, dras in.

Om kortet tappas bort eller blir stulet är det tillståndshavarens eget ansvar att omgående kontakta Skånetrafikens kundtjänst. Om kortet används av någon annan person än tillståndshavaren, innan kortet förlustanmäls, kan förmånen att resa gratis i den allmänna kollektivtrafiken dras in.

4.15 Allmänna ordningsföreskrifter

Tillståndshavaren är skyldig att följa bestämmelserna i Ordningsslagen¹³ och från tid till annan tillämplig lagstiftning. Tillståndshavaren är skyldig att följa förarens anvisningar och tillsägelser. En tillståndshavare som inte rättar sig efter detta riskerar att bli avvisad från fordonet och därmed förlora rätten till att åka vid detta tillfälle.

En tillståndshavare som är berusad eller som uppträder på ett sådant sätt att det kan misstänkas att tillståndshavaren kommer att störa ordningen eller på annat sätt äventyra säkerheten i trafiken, kan nekas påstigning.

Tillståndshavaren kan på grund av sanitära skäl nekas påstigning.

Exklusive hjälpmedel har tillståndshavaren rätt att ta med sig två mindre handbagage (max 55x50x30 cm). Som handbagage får inte medföras farligt gods, såsom skjutvapen, explosiva och brandfarliga föremål och vätskor samt giftiga och frätande ämnen m.m. eller andra föremål som kan medföra besvär eller obehag för andra resenärer/tillståndshavare eller som kan förorsaka skada.

Tillståndshavaren har rätt att ta med sig förskrivna hjälpmedel i enlighet med giltigt tillstånd. Medtagande av syrgas i serviceresor får ske med maximalt 6 gasflaskor på högst 1 l vardera.¹⁴

4.16 Återkallelse av färdtjänstillstånd

Färdtjänstillstånd kan återkallas enligt 12§ lag om färdtjänst¹⁵ om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, exempelvis om tillståndshavarens funktionsförmåga har förbättrats eller om den allmänna kollektivtrafiken anpassats sedan färdtjänstillståndet beviljades.

Färdtjänstillstånd kan även återkallas enligt 12§ lag om färdtjänst¹⁶ om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga och upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänstillståndet.

13 Ordningsslagen 1993:1617 http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/ordningslag-19931617_sfs-1993-1617

14 <https://industri.airliquide.se/>

15 Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

16 Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

- Återkallelse av färdtjänstillstånd kan föranledas av upprepade och/eller många icke avbokade eller tidigt avbokade av tillståndshavaren, samt icke genomförda beställda resor.
- Återkallelse av färdtjänstillstånd kan föranledas av om tillståndshavaren gör sig skyldig till allvarlig och upprepad trakasserande behandling, fysiskt angrepp och/eller hotfullhet mot andra resenärer/tillståndshavare, samt Skånetrafikens personal och deras underentreprenörer. Detta innefattar exempelvis handläggare, beställningsmottagare, trafikledare, förare och personal på kundtjänst.
- Återkallelse av färdtjänstillstånd kan föranledas av om tillståndshavaren uppvisar ett upprepat beteende som äventyrar säkerheten i serviceresefordonet.
- Återkallelse av färdtjänstillstånd kan föranledas om tillståndshavaren vid upprepade tillfällen varit drog- eller alkoholpåverkad under resan i den omfattningen att det äventyrat säkerheten i samband med färdtjänstresan.
- Om tillståndshavarens medresenär/ledsagare gör sig skyldig till överträdelser av Skånetrafikens färdtjänsts regelverk kan tillståndshavaren meddelas förbud att medföra denna medresenär/ledsagare under resor.
- Återkallelse av färdtjänstillstånd kan föranledas av allvarliga och upprepade överträdelser av Skånetrafikens färdtjänsts regelverk, samt allvarliga och upprepade överträdelser av de anvisningar och tillsägelser som Skånetrafikens personal och underentreprenörer meddelar utifrån Skånetrafikens färdtjänsts regelverk.
- Skånetrafikens färdtjänst förbehåller sig rätten att återkalla en tillståndshavarens färdtjänstillstånd om tillståndshavaren under resa och/eller i samband med resa dömts för brottslig handling enligt brottsbalken¹⁷.

4.17 Överklagande av färdtjänstbeslut

Enligt lagen om färdtjänst¹⁸ får alla beslut fattade enligt 6-10 och 12 §§ överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Information lämnas i samband med att den sökande får sitt beslut.

5. Sjukresor

5.1 Vad är en sjukresa

Sjukresor regleras genom lagen om resekostnadsersättning vid sjukresor¹⁹ och beräknas enligt de grunder som sjukvårdshuvudmannen bestämmer. Ersättning lämnas även för hemtransport av person bosatt i annat nordiskt land enligt lag om nordisk konvention om social trygghet²⁰.

En sjukresa är alltid en resa till eller från den av Region Skåne offentligt finansierade hälso- och sjukvården och tandvården och ska i första hand ske med allmän kollektivtrafik. Sjukresor kan även ske med privat bil eller serviceresefordon.

¹⁷ Brottsbalken 1962:700 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700

¹⁸ Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

¹⁹ Lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1991419-om-resekostnadsersattning-vid_sfs-1991-419

²⁰ Lag (2004:114) om nordisk konvention om social trygghet https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2004114-om-nordisk-konvention-om-social_sfs-2004-114

Sjukresa ges till eller från folkbokföringsadress i Skåne. Sjukresa kan även medges om det i sjukreseintyg kan styrkas att resenären inte kan vistas i sin bostad eller på grund av medicinska skäl inte kan ta sig dit, samt vid dialysbehandling. Resa till annan adress än bostadsadress ges alltid om denna är kortare än resan till folkbokföringsadressen men övriga vistelseadresser medges inte.

Det färd sätt som är trafiksäkert, ger minst miljöpåverkan och är kostnadseffektivt ska väljas i första hand. I händelse av målkonflikt mellan dessa tre ska trafiksäkerhet och miljö prioriteras.

Sjukresa kan göras för:

- in- och utskrivningsresor samt öppenvårdsbesök inom Skåne
- resa inom Skåne till närmaste vårdinrättning för tandvård som avses i lagen om statligt tandvårdsstöd²¹, samt offentligt finansierad tandvård
- utprovning, anpassning och hämtning av hjälpmedel efter ordination av vårdgivare i samband med tillhandahållande av hjälpmedel åt en person med funktionsnedsättning
- resor som föranleds av en undersökning enligt förordningen om ersättning vid vissa läkarutlåtande m.m.²²
- resa till närmaste vårdinrättning utanför Skåne där nödvändig vård kan ges i samband med akut insjuknande
- resa till vårdinrättning i annan region om vården där ges efter att underskriven och godkänd betalningsförbindelse sänts till Skånetrafiken
- resa till annan vårdgivare för förnyad medicinsk bedömning enligt hälso- och sjukvårdslagen²³ vid livshotande eller särskilt allvarlig sjukdom eller skada, så kallad second opinion
- resor till vård enligt vårdgaranti utanför Skånes gränser.

Resor som inte omfattas

- konsultationsresor
- överflyttningsresor inom Skåne
- resor till/från kommunala korttidsboenden utanför den kommun där resenären är folkbokförd
- permissionsresor
- godstransporter utan persontransport
- riktade hälsoundersökningar såsom förebyggande vaccinationer, screeningundersökningar till exempel mammografi och gynekologisk cellprovskontroll
- resa till företagshälsovård, forskningsstudie samt friskvård
- ledsagares hemresa från vårdenhet när resenären blivit inlagd
- sjuktransporter där resenären har ett medicinskt vårdbehov under transporten
- färdtjänstresor enligt Lag om färdtjänst²⁴
- resor till angränsande region, oavsett avståndet till vårdenheten.

21 Lag (2008:145) om statligt tandvårdsstöd https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2008145-om-statligt-tandvardsstod_sfs-2008-145

22 Förordning (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden m.m. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-19751157-om-ersattning-for-vissa_sfs-1975-1157

23 Hälso- och sjukvårdslag (1982:763) 3a§ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso--och-sjukvardslag-1982763_sfs-1982-763

24 Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

Serviceresa bokas på av Skånetrafiken anvisat sätt och genomförs med Skånetrafikens service resefordon. Vid resa som önskas ske så snart som möjligt kan väntetiden uppgå till maximalt 90 minuter. Vid resa som önskas ske längre fram i tiden än 90 minuter gäller ett tidsfönster på 30 minuter. Det innebär att resenär kan erbjudas hämtningstid för resa inom 30 minuter före eller efter önskad tid. I de fall samtliga service resefordon redan är bokade kan avsteg från den maximala väntetiden i undantagsfall göras av Skånetrafiken.

Vid bokning av komplexa service resor gäller specifika regler för förbokningstid och enbart vårdpersonal som har god kännedom om resenärens behov och hälsotillstånd samt förutsättningar för att genomföra en säker resa tillåts boka.

Resan kan bokas tidigast 14 dagar före avresedag, räknat från innevarande datum. För resor i samband med storhelg, kan undantag från sedvanliga bokningsrutiner förekomma.

5.2 Vem har rätt till sjukresa

Rätt till sjukresa har:

- personer folkbokförda i Skåne vid vårdtillfället
- personer som tillfälligt vistas i Sverige och omfattas av förordningen EG 883/2004²⁵
- svensk medborgare som är bosatt utomlands och har rätt till vårdförmåner
- asylsökande
- papperslösa.

5.2.1 Intyg och individuella föreskrifter

Legitimerad personal från offentligt finansierad hälso- och sjukvård inom Region Skåne eller kommunerna i Skåne beslutar om vilken servicegrad och individuella föreskrifter som ska uppfyllas för att sjukresa ska genomföras. För att resenären ska medges sjukresa med service resefordon måste detta vara särskilt medicinskt motiverat och anges på sjukreseintyg. Sjukreseintyg kan utfärdas för en enstaka resa, en period eller för ett visst antal resor under en period. Sjukreseintyg kan utfärdas för maximalt två år i taget. Restriktivitet ska tillämpas vid utfärdande av sjukreseintyg. Sociala skäl får inte ligga till grund för val av färd sätt. Service resor begränsar inte vem som bokar sjukresa så länge det finns ett giltigt intyg för resenären.

Resenär med tillstånd för färdtjänst tillåts resa sjukresa på samma sätt som denne är legitimerad för i färdtjänsten. Skånetrafiken har rätt att begära in kopia på färdtjänstvillkor från resenären i förekommande fall.

Resenärer över 85 år tillåts resa sjukresa med service resefordon samt ledsagare utan intyg inom Skåne. Om en resenär behöver färdas i rullstol eller liggande kan resenären resa med specialfordon utan att det styrks genom sjukreseintyg. Service utöver detta kräver sjukreseintyg.

25 Sammanfattning av förordningen EG 883/2004 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=LE-GISSUM:c10521&from=SV>

Patientkvitto/sjukreseintyg från hälso- och sjukvården som styrker samtliga besök ska bifogas. Resenären ska själv kontakta vården för begäran om intyg. Skånetrafiken har rätt att via resenären begära in intyg från vårdpersonal om vilket färdstätt resenären använt vid sjukresa.

5.2.2 Vård utanför Region Skåne för personer folkbokförda i Skåne

För att ersättning för sjukresa till vård i annan region ska utgå måste underskriven och godkänd betalningsförbindelse från Region Skåne vara Serviceresor tillhanda. Sjukreseersättning utgår när följande alternativ anges på blanketten Remiss/Betalningsförbindelse: vård efter initiativ från Region Skåne, vårdgaranti, eller akutvård. Om alternativet är patientens val, fritt vårdval, fritt vårdsökande och valfrihetsremiss, utgår inte ersättning för sjukresa.

5.2.3 Vård i annat land för personer folkbokförda i Skåne

Ersättning för utförd sjukresa till vård i annat land hanteras inte av Serviceresor utan hänvisas till Region Skånes Vårdgivar-service.

5.2.4 Resa till transplantation

För att boka resa till transplantation måste underskriven och godkänd Remiss/Betalningsförbindelse ha inkommit till Skånetrafiken men avsteg kan göras för intyg om sjukresa.

5.2.5 Hemresa vid sjukdom i Sverige

Ersättning utgår inte för sjukresa till Skåne för personer som blir sjuka vid vistelse utanför Region Skåne, men inom Sverige. Dessa resor får istället ersättas av till exempel arbetsgivarförsäkring, hem-, reseförsäkring eller olycksfallsförsäkring.

5.2.6 Resenärer boende i andra regioner

För person folkbokförd i annan region som vistas i Skåne utförs sjukresa till akutsjukvård inom Skåne. Akutvård innebär att behov av vård och resa uppstår samtidigt. Detta kan även inkludera vidaretransport till annan vårdenhets inom Skåne. Resan vidarefaktureras resenärens region. För återresa gäller att personen kan resa tillbaka till platsen för insjuknande. För hemresa i övrigt gäller regler för sjukresa från resenärens region.

Inför hemresa för patienter folkbokförda utanför Region Skåne måste kontakt tas med dennes region med förfrågan om sjukresa kan utföras. Medgivande måste styrkas med betalningsförbindelse.

För överflyttningstransport mellan vårdenhets i Region Skåne och andra regioner gäller vad som regleras i punkt 7.2 Riksavtalet för utomlänsvård²⁶.

5.2.7 Barn

Barn under 7 år får inte resa utan vuxens sällskap. En ledsagare medges generellt till barn och ungdomar under 18 år för resor inom Skåne.

Ersättning för resa och övernattnings för att besöka barn under 18 år på sjukhus kan lämnas till maximalt två vårdnadshavare eller närstående.

Om barnet är inskrivet inom slutna vård eller behandlas i öppenvård kan vårdnadshavare eller annan närstående till barn under 18 år lämnas ersättning för resa för maximalt ett besök per dygn.

²⁶ Riksavtalet för utomlänsvård <https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/riksavtal-for-utomlansvard-och-kommentar-med-giltighet-fran-och-med-1-januari-2015.html>

Är vårdnadshavare/närstående bosatt i annan region, annat nordiskt land eller land med vilket avtal eller konvention finns ersätts resekostnaden endast om besöket är en del i barnets behandling.

5.2.8 Gästdialys

Enligt förordningen EG 883/2004²⁷ räknas dialysvård som akutvård inom EU. Förordningen ger personer rätt till dialys på annat sjukhus i samband med vistelse i en annan region eller medlemsstat än den där personen är folkbokförd. Detta innebär att Skånetrafiken har skyldighet att ordna sjukresor för personer bosatta inom EU/EES när de är under dialysbehandling i Skåne.

När folkbokförda i Skåne behöver gästdialys vid besök i annan region, eller i annat land, översänder vårdenheten en betalningsförbindelse som underlag för ersättning till Skånetrafiken. Egenavgift i vårdande region tillämpas vid gästdialys i annan region vid sjukresa med serviceresefordon. Hemregionens egenavgifter tillämpas vid ersättning för privat bil. Skånetrafiken ansvarar för kontakt och medgivande av resor till dialysvård i annan region.

5.2.9 Nordiska medborgare

För en person som är bosatt i ett nordiskt land och har rätt till vårdförmåner där och som under tillfällig vistelse i Sverige får vårdförmåner, svarar Sverige för de merutgifter för hemresa till bosättningslandet som uppkommer genom att personen till följd av sitt sjukdomstillstånd måste använda dyrare färdstätt än han eller hon annars skulle ha använt, medan resenären själv ska stå för den vanliga hemresekostnaden²⁸. Ansökan om ersättning sker hos Försäkringskassan, NAVI Visby. Den vårdsökande ska vid behov kunna visa, med ID-handling, att personen i fråga är bosatt i annat nordiskt land. Dessa regler gäller inte personer som får tillåtelse att resa till ett annat nordiskt land för att där få nödvändig behandling.²⁹

Hemresan måste börja på en vårdenhet. Resans merkostnad ska vidarefaktureras Försäkringskassan, NAVI Visby. Ett läkarintyg som styrker att färdstättet var nödvändigt måste inkomma till Skånetrafiken innan resan kan bokas.

5.2.10 EU/EES-medborgare

Bosatta/folkbokförda inom EU/EES som tillfälligt vistas i Sverige och omfattas av förordningen EU-rätt³⁰ har rätt till ersättning till följd av nödvändig vård. Det är vårdenheten som bedömer om vård är nödvändig.

Försäkringskassan ska ersätta merkostnader för resor för dem som omfattas av denna förordning. Sjukresa inom Skåne utförs men läkarintyg som styrker behov av färdstätt ska ha inkommit till Skånetrafiken innan resan kan bokas.

Personer som arbetar i Sverige samt deras familjemedlemmar (make/maka eller barn under

²⁷ Sammanfattning av förordningen EG 883/2004 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:c10521&from=SV>

²⁸ Vård av personer från andra länder <https://www.google.se/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewjTi6TswvLiAhXEfZoKHZHACfkQFjAAegQIBRAC&url=https%3A%2F%2Fwebbutik.skl.se%2Fbilder%2Fartiklar%2Fpdf%2F7585-401-4.pdf&usq=AOvVaw2YxvXMSf-PmxrKAfD-gU567>

²⁹ Lag (2013:134) om nordisk konvention om social trygghet <http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013134-om-nordisk-konvention-om-social-sfs-2013-134>

³⁰ Sammanfattning av förordningen EEG 883/2004 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:c10521&from=SV>

18 år) har även rätt till ersättning vid planerad vård. Resenären måste då kunna uppvisa arbetsgivarintyg. Kopia på giltigt intyg ska skickas till Skånetrafiken. Resorna vidarefaktureras Försäkringskassan.

När en person som är bosatt eller arbetar i EU/EES eller Schweiz får vård i Sverige, reglerar Försäkringskassan kostnaderna med den behöriga institutionen i det land där personen är försäkrad för vårdförmåner. Detta gäller när personen använder ett intyg för vårdförmåner, ett förhandstillstånd, ett EU-kort eller ett provisoriskt intyg om innehav av EU-kort. För att ha rätt till sjukresa ska medborgaren kunna uppvisa EU-kort i kombination med id-handling och får i annat fall betala hela kostnaden och hantera det med sitt hemlands gällande regler och försäkringar. Vid sjukresor eller andra sjuktransporter ska landstingen skicka in en kopia av det intyg som personen visat upp i samband med vården ³¹.

5.2.11 Asylsökande och papperslösa

Asylsökande och papperslösa, utlänningar som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning har rätt till sjukresa i samma omfattning som de har rätt till hälso- och sjukvård i Region Skåne. Den grundläggande rätten till hälso- och sjukvård framgår av Lag om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.³² samt Lag om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd³³. Särskilda regler gäller för maximal avgift enligt 3 § Förordningen om vårdavgifter för vissa utlänningar³⁴.

5.2.12 Övriga länders medborgare

Sjukresor för övriga länders medborgare får ersättas av till exempel arbetsgivarförsäkring, hem/reseförsäkring eller olycksfallsförsäkring.

5.3 Att resa sjukresa

En sjukresa är alltid en resa till eller från den av Region Skåne offentligt finansierade hälso- och sjukvården och tandvården och ska i första hand ske med allmän kollektivtrafik. Sjukresor kan även ske med privat bil eller serviceresefordon.

Det är vårdtagarens ansvar att planera sin resa till och från ett planerat besök för vård och behandling. Det är också resenärens ansvar att informera sig om de regler som gäller för sjukresor enligt detta reglemente.

Resenär ska kunna styrka sin identitet med godkänd id-handling eller genom att ledsagare, medresenär eller hälso- och sjukvårdspersonal/kommunal personal intygar dennes identitet. Undantag görs för barn under 18 år.

5.3.1 Sjukresa till akut vård

Sjukresa till akut vård ges alltid till mottagning/sjukvårdsinrättning inom Skåne som kan ge

31 Ansökan om vårdkostnader för personer från andra länder https://www.forsakringskassan.se/!ut/p/z0/jYsxDsIwDADfwpDRShAbW4X4ACxVl8qlaTFp7chOw_fJExhPd-cH3_uBsdKKhYRxa9x_X_s1Y3m786Vz4SZclpfnfXx-Ey8JGNbpgnyNV1NmFVILzYLIDtRRQYZEtTZIW0RklrEaltU16TEoJ_j58Tt3pBymGwGo!/

32 Lag om hälso- och sjukvård åt asylsökande https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2008344-om-halso--och-sjukvard-at_sfs-2008-344

33 Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013407-om-halso--och-sjukvard-till-vissa_sfs-2013-407

34 Förordning (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-1994362-om-vardavgifter-mm-for_sfs-1994-362

akutsjukvård. Akut sjukresa kan även omfatta en sjukresa för ett besök efterföljande dag. Akut sjukresa kan även innefatta vidareresa till annan sjukvårdsinrättning.

5.3.2 Sjukresor utanför Skåne

Resor till vård utanför Skåne ska ske med kollektivtrafik eller Serviceresefordon. Resor med egen bil ersätts enbart i särskilda fall och om ansökan godkänts av Skånetrafiken i förväg.

Den ifyllda blanketten Remiss/Betalningsförbindelse måste ha inkommit till Skånetrafiken. På denna måste det anges att resan sker av medicinska skäl. Är det patientens eget val ersätts inte resan.

Sjukresor omfattar inte det fria vårdsökandet enligt Patientlagen³⁵ och Riksavtalet för utomlänsvård³⁶.

Ersättning utgår inte för sjukresa till angränsande region, även om avståndet till vårdenhet i angränsande region är kortare än till vårdenhet inom Region Skåne.

5.3.3 Tandvård

Rätten till sjukresa gäller till närmaste tandvårdsenhet som kan ge nödvändig vård inom Skåne. För resa till specialisttandvård inom Skåne kan resan vara längre, men sjukreseintyg ska då finnas som styrker behovet av att resa till närmaste specialisttandvård som kan ge den vård som krävs.

5.4 Förklaring av villkor för sjukresor

5.4.1 Generell hjälp

Generell hjälp ingår i alla serviceresor och innebär att föraren:

- hämtar/lämnar resenären innanför port i markplan
- hjälper resenären i och ur bilen, hjälper till med bilbälte, samt spänner fast rullstol
- hjälper till med hjälpmedel och bagage in genom port i markplan.

5.4.2 Särskild hjälp

Särskild hjälp innebär att resenären blir hämtad/lämnad innanför ytterdörr i bostad, till exempel tredje våningen i ett flerbostadshus, vårdavdelning på sjukhus eller liknande. Det är resenären själv som ansvarar för att låsa/låsa upp ytterdörren. Föraren bistår inte med hjälp inne i bostaden. Särskild hjälp är en extra service som föraren ska utföra i de fall resenären utifrån färdtjänstbeslut eller sjukresetillstånd är berättigad till, och resan är bokad med, Särskild hjälp.

5.4.3 Medresenär

En medresenär är en person som följer med som sällskap på resan. Denne betalar samma pris för resan som resenären. Om medresenär medföljer ska detta bokas vid beställning. Resenären har rätt att ta med sig upp till två medresenärer under resan eventuell inklusive ledsagare. Om samtliga medresenärer är barn tillåts maximalt tre barn under förutsättning att de och eventuella bilbarnstolar ryms. Medresenären ska åka mellan samma adresser som resenären och får ha med sig ett mindre handbagage (max 55x50x30 cm). Medresenär får inte förorsaka extra service från förare och ska aldrig orsaka att ett annat fordon rekvideras än det som resenären själv behöver färdas i.

35 Patientlagen 2014:821 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821_sfs-2014-821

36 Riksavtal för utomlänsvård och kommentarer <https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-176-1.pdf?isuusl=ignore>

5.4.4 Ledsagare

Vårdgivaren bedömer om det är medicinskt motiverat att resenären har ledsagare för att kunna genomföra resor med serviceresefordon. Ledsagare medges generellt till barn och ungdomar under 18 år samt till personer som fyllt 85 år för resor inom Skåne. Resenären måste själva ordna med ledsagare. Följande förutsättningar gäller:

- Behovet av ledsagare måste vara knutet till själva resan inne i serviceresefordonet. Behov av hjälp i samband med på- och avstigning, användning av säkerhetsbälte, hantering av bagage och/eller förflyttningshjälpmedel utgör inte skäl för ledsagare eftersom föraren ska hjälpa till med detta
- Ledsagare reser kostnadsfritt och får ha med sig ett bagage (max 55x50x30 cm)
- Ledsagaren ska resa mellan samma adresser som resenären
- En ledsagare har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet och får inte förorsaka extra service av föraren. Ledsagare ska heller aldrig innebära att ett annat fordon rekommenderas än det som resenären själv behöver färdas i.

5.4.5 Resa i rullstol

En rullstol är i första hand utformad för resenärens individuella behov och inte för att fungera som sittplats i serviceresefordon. För att rullstolen ska kunna fungera som sittplats måste:

- rullstolen ha fyra markerade fästpunkter för att kunna spännas fast i fordonet
- resenären kunna använda trepunktsbälte
- huvudströmbrytaren vara avstängd på elrullstolar
- rullstolens parkeringsbroms alltid vara tillslagen
- rullstolen vara krocktestad.

Resenären har ett ansvar för att rullstolen är lämplig att använda som sittplats vid transport i serviceresefordon. Resenären har inte rätt att sitta kvar i elrullstol med styre under färd då denna typ av stol inte ger resenären tillräckligt stöd och inte är tillräckligt stabil utifrån trafiksäkerhet. Styret utgör en direkt fara vid hastig inbromsning. Resenär med elrullstol ansvarar själv för att köra på och av fordonet.

Godkänd transportrullstol som bokas via beställningscentralen kan användas som sittplats under resa under förutsättning att rullstolens viktgräns inte överskrids.

Serviceresefordon är godkända för rullstolar för universellt- och utökat bruk enligt Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om bilar och släpvagnar³⁷.

5.4.6 Trappklättring vid resa i rullstol

Trappklättring kan endast nyttjas på resenärens folkbokföringsadress och i samband med resa och förutsätter att resenären sitter i rullstol. Totalvikt av resenär och rullstol vid trappklättring får vara maximalt 130 kg.

Trappklättring utförs i yttertrappor till flerbostadshus och i trapphus i flerbostadshus till eller från högst fjärde våningen. Trappklättring i yttertrappor till villor utförs under förutsättning att en ansökan för bostadsanpassning är beviljad och intill dess att anpassningen är genomförd. Däremot utförs ingen trappklättring inne i bostad.

Vid komplexa serviceresor kan resenärer upp till 230 kg förflyttas i trappa med hjälp av bärstol, eller trappstol, om resenären med hjälp kan förflytta sig till bärstolen. Bärstolen kan även nyttjas vid förflyttning över fjärde våningen.

Trappklättring kan aldrig garanteras, trots beviljat tillstånd, då det är föraren som slutligen avgör om förhållandena medger att uppdraget utförs.

³⁷ Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om bilar och släpvagnar som dras av bilar, TSFS 2010:2. <https://www.transportstyrelsen.se/TSFS/TSFS%202010-2%20.pdf>

5.4.7 Hand i hand

Hand i hand innebär att resenären ska lämnas över från person till person genom dörr i markplan. Det är resenären som ansvarar för att det finns en person tillgänglig som kan lämna över/ta emot resenären. Resenären kan komma att lämnas ensam i bilen i samband med hämtning/lämning av andra resenärer. Hand i hand kan kompletteras med Särskild hjälp om överlämning behöver ske ovanför markplan. Hand i hand är en service som föraren ska utföra i de fall resenären utifrån sitt sjukresetillstånd är berättigad till, och resan är bokad med, hand i hand.

5.4.8 Liggande transport

Bårtransport innebär att resenären transporteras på bår under hela resan. Förare i serviceresefordon lyfter inte resenär av eller på bår. Förare i serviceresefordon avgör alltid om bårtransport är säkert att utföra.

5.4.9 Liggande transport för resenär som behöver bäras

Vid liggande transport kan båren bäras av två förare i serviceresefordon till eller från högst tredje våningen. Bärhjälp utförs inte inne i bostad. Den totala vikten på bår och resenär får vara maximalt 150 kg.

5.4.10 Undantag från samåkning

Serviceresor är en del av kollektivtrafiken och huvudregeln är att resor ska göras med samplanerat resande. Undantag från samåkning kan beviljas om det skulle vara oskäligt att kräva att den enskilde reser tillsammans med andra. Behov av detta ska intygas skriftligt av legitimerad läkare från offentligt finansierad hälso- och sjukvård inom Region Skåne och ges i första hand till infektionskänslig resenär.

5.4.11 Djur

Resenären ansvarar för all hantering av sitt djur samt ser till att det inte förorsakar skada eller obehag under resan. I fall då ovanstående regler inte följs kan resenär nekas medföra djur vid resa.

Det är tillåtet att ta med assistanshund vid sjukresa, men inte sällskapsdjur. Med assistanshund menas examinerad ledarhund, servicehund, alarmerande servicehund och signalhund samt de hundar som är under utbildning för detsamma. Dessa hundar identifieras genom vit sele eller för service- och signalhundar giltigt tjänstetäcke med tillhörande fotolegitimation. Resenär som är legitimerad för assistanshund i serviceresor får ta med denna utan extra kostnad. Resenären måste vid bokning av resa uppge att assistanshund ska tas med. Samordning sker då inte med andra resenärer. Resenären ansvarar för att Djurskyddsförordningen³⁸ följs samt att eventuella andra föreskrifter från Jordbruksverket följs.

5.4.12 Barnsäkerhetsutrustning

I samtliga serviceresefordon finns en bälteskudde för barn mellan 4–12 år tillgänglig och behöver inte bokas i förväg. Bilbarnstol för barn mellan 0–9 månader, så kallat babyskydd, tillhandahålls inte.

Vid resor i samband med akut sjukvård, tur- och retur, där resenären är i behov av barnsäkerhetsutrustning, kan bilbarnstol för barn mellan 9 månader till 4 år erhållas efter bokning. En bilbarnstol kan även erhållas när resenären behöver ta med eget barn som medresenär i samband med akut sjukvård.

³⁸ Djurskyddsförordning 1988:539 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattnings-samling/djurskyddsforordning-1988539_sfs-1988-539

5.5 Allmänna ordningsföreskrifter

Resenären är skyldig att följa bestämmelserna i Ordningsslagen³⁹ och från tid till annan tillämplig lagstiftning. Resenären är skyldig att följa förarens anvisningar och tillsägelser. En resenär som inte rättar sig efter detta riskerar att bli avvisad från fordonet och därmed förlora rätten till att åka vid detta tillfälle.

En resenär som är berusad, som medför egendom som anges nedan, eller en resenär som uppträder på ett sådant sätt att det kan misstänkas att resenären kommer att störa ordningen eller på annat sätt äventyra säkerheten i trafiken, kan nekas påstigning.

Resenären kan på grund av sanitära skäl nekas påstigning.

Resenären har rätt att ta med sig förskrivna hjälpmedel i enlighet med giltigt tillstånd samt två mindre handbagage (max 55x50x30 cm).

Som handbagage får inte medföras farligt gods, såsom skjutvapen, explosiva och brandfarliga föremål och vätskor samt giftiga och frätande ämnen m.m. eller andra föremål som kan medföra besvär eller obehag för andra resenärer/tillståndshavare eller som kan försäka skada.

Medtagande av syrgas i serviceresor får ske med maximalt 6 gasflaskor på högst 1 l vardera⁴⁰.

5.6 Vad kostar en sjukresa

För varje sjukresa betalar resenären en egenavgift per enkelresa, oavsett färdstätt.

Om resenären har utlägg för resekostnaden som överstiger kostnaden efter avdragen egenavgift betalas ersättning ut. Reseersättning lämnas under förutsättning att billigaste färdstätt har använts med hänsyn till resenärens hälsotillstånd. Allmän kollektivtrafik och resa med privatbil räknas som billigaste färdstätt. Billigaste färdstättet innebär att samtliga resekostnader ska medräknas, inte bara kostnaden för huvudtransportmedlet. Kostnader för anslutningsresor i samband med resan ska också tas med.

Patientkvitto/sjukreseintyg från hälso- och sjukvården som styrker samtliga besök ska bifogas. Skånetrafiken har rätt att via resenären, begära in intyg från vårdpersonal om vilket färdstätt resenären använt vid sjukresa. Resenären ska själv kontakta vården för begäran om intyg.

Begäran om ersättning för sjukresa ska ske inom ett år från besöksdatum.

Sjukresa ersätts bara vid utförd vård eller behandling. Ersättning som understiger 100 kr betalas inte ut. Har resenären en skuld till Skånetrafiken hanteras inte ansökan förrän skulden är reglerad. Vid begäran om förnyad utbetalning av reseersättning som inte lösts in i tid tas 50 kr i administrationsavgift.

5.6.1 Resa med allmän kollektivtrafik

För resa med allmän kollektivtrafik lämnas ingen ersättning förrän resekostnaden överstiger nivån för högkostnadsskyddet.

När kostnaderna för sjukresa med allmän kollektivtrafik överstiger nivån för högkostnadsskyddet utgår ersättning. Ersättning lämnas enligt kontanttaxa för allmän kollektivtrafik. Har resenären betalat sina resor på annat sätt ersätts högst det belopp som resenären haft utlägg för. För resenärer som reser med periodkort räknas ersättning enligt kontanttaxa för allmän kollektivtrafik. Alla kostnader för resor med allmän kollektivtrafik måste styrkas.

39 Ordningsslagen 1993:1617 http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/ordningslag-19931617_sfs-1993-1617

40 <https://industri.airliquide.se/>

5.6.2 Resa med privat bil

Ersättning för privat bil ges enligt snabbaste körvägen. Längden på resan, det vill säga den snabbaste körvägen, bestäms av Skånetrafiken.

För resa med privat bil lämnas kilometerersättning enligt fastställd taxa efter avdrag för egenavgift. Parkeringsavgifter, broavgifter och andra avgifter ersätts inte.

5.6.3 Resa med serviceresefordon

Egenavgift för sjukresor betalas via faktura per kalendermånad i efterhand utifrån fastställd taxa för sjukresor. Då resenären bokar sin sjukresa upplyses resenären om kostnad för resan. Reklamation på denna egenavgift kan göras 30 dagar efter fakturadatum.

Akut sjukresa med taxi, som inte är beställd genom de för ändamålet särskilt upprättade beställningscentralerna för sjukresor, kan under vissa förutsättningar ersättas. Ersättningen betalas ut om inresan gjorts vid akut uppkommet behov av vård. Vid utbetalning av ersättning för sådan taxiresa ska resenären lämna taxikvitto i original. Endast kvitto utfärdat i enlighet med Vägverkets föreskrifter godtas. Egenavgift dras av från ersättning.

Om resenär folkbokförd i Skåne reser sjukresa med serviceresefordon i annat län betalar resenären den egenavgift som tillämpas i det länet. Skånetrafiken betalar inte ut eventuell mellanskillnad.

5.6.4 Sjukresa med tåg eller flyg till vård utanför Skåne

För sjukresor med tåg eller flyg till vård i annan region bokar och köper resenären själv sin resa och begär ersättning för resan i efterhand. Skånetrafiken ansvarar inte för bokning av resor. Om det är medicinskt motiverat med ledsagare ersätts ledsagare kostnad endast om resan sker tillsammans med resenären.

5.6.5 Övernattning utanför respektive inom Skånes gränser

Ersättning för övernattning beräknas på det belopp som resenären har betalat för logi men maximalt 4,5 % av prisbasbeloppet. Övernattning för ledsagare ersätts endast om det är medicinskt motiverat och endast tillsammans med resenären.

5.6.6 Högkostnadsskydd

Resenären ansöker om högkostnadsskydd och styrker gjorda resor med kvitton på besök och/eller egenavgifter. Resenären befrias från egenavgift för resten av perioden ett år från första resan när högkostnadsbeloppet är uppnått. Om resenären betalat mer än upp till nivån för högkostnad i egenavgifter vid ansökningstillfället återbetalas överskjutande del till resenären.

Barn under 18 år i samma familj har gemensamt högkostnadsskydd om de är folkbokförda på samma adress.

5.6.7 Ersättning för besöksresa till barn på sjukhus

Ersättning för resa och övernattning för att besöka barn under 18 år på sjukhus kan lämnas till maximalt två vårdnadshavare eller annan närstående.

Om barnet är inskrivet inom slutenvård eller behandlas i öppenvård kan vårdnadshavare eller annan närstående till barn under 18 år lämnas ersättning för resa för maximalt ett besök per dygn.

Är vårdnadshavare/närstående bosatt i annan region, annat nordiskt land eller land med vilket avtal eller konvention finns ersätts resekostnaden endast om besöket är en del i barnets behandling.

5.6.8 Faktura

Resans egenavgift faktureras i efterhand. Priset på serviceresan beror på hur långt resenären har rest. Samma pris gäller dygnet runt.

Då resenären bokar sin resa upplyses resenären om kostnad för resan. Egenavgift för medresenär faktureras resenären.

Om resenären vid upprepade tillfällen har underlåtit att avboka sin beställda serviceresan har Skånetrafiken rätt att ta ut en avgift motsvarande hela transportkostnaden för den beställda serviceresan.

Resenären/tillståndshavaren har rätt att en gång per kalenderår, kostnadsfritt och efter skriftlig ansökan, få information om vilka personuppgifter om resenären som Skånetrafiken behandlar. Resenären kan även begära att Skånetrafiken rättar personuppgifter eller ställa frågor rörande Skånetrafiken personuppgiftsbehandling. Resenären kan neka behandling av personuppgifter för direkt marknadsföringsändamål. Sådan skriftlig ansökan kan ställas till Skånetrafiken.

5.6.9 Ersättning vid försening

Vid försenad hämtning med 30 minuter eller mer, räknat från avtalad tid, ska resenärens egenavgift nedsättas till noll kronor. Egenavgift ska även nedsättas till noll kronor vid försenad lämning med 30 minuter eller mer. För att egenavgift ska nedsättas vid försenad lämning ska resan vara bokad med senast-framme-tid. Nedsättning av egenavgift sker inte om förseningen beror på resenären.

Vid resa som önskas ske så snart som möjligt kan väntetiden uppgå till maximalt 90 minuter. Om Skånetrafiken inte har möjlighet att erbjuda en resa inom 90 minuter har resenären rätt till ersättning om resan löses på annat sätt.

Skånetrafiken kan på resenärens begäran lämna ersättning för utlägg om resenären vid försening på annat sätt fått ordna med resa som skulle utförts med serviceresan som avtalats med Skånetrafiken. Ersättning för sådan resa är begränsad till 2,5 % av prisbasbeloppet i kontant ersättning för styrkta faktiska utlägg för taxi. Resa med egen bil ersätts enligt Skatteverkets norm för skattefri ersättning. För att ansöka om ersättning vid försening kontaktar resenären Skånetrafikens kundtjänst. Reklamationen ska vara Skånetrafiken tillhanda inom 30 dagar från dagen för aktuellt fakturadatum.

5.6.10 Återbetalningsskyldig

Om resenären får sjukreseersättning som resenären inte har rätt till kan resenären bli återbetalningsskyldig. Om den felaktiga ersättningen beror på att resenären har lämnat felaktiga uppgifter till Skånetrafiken blir resenären återbetalningsskyldig oavsett om resenären visste om att ersättning var felaktig eller inte. Samma sak gäller om den felaktiga ersättningen beror på att resenären inte har lämnat en uppgift till Skånetrafiken som resenären är skyldig att lämna. Om det inte är resenären som har orsakat den felaktiga ersättningen blir resenären återbetalningsskyldig om resenären har insett eller borde ha insett att ersättningen var felaktig. Har resenären en skuld till Skånetrafiken hanteras inte ansökan om ersättning förrän skulden är reglerad.

6. Övriga ansvarsfrågor

6.1 Person- och sakskada

Ansvaret för personskada och viss sakskada som uppkommer vid Serviceresor finns reglerat i Trafikskadelagen. Skadeanmälan ska i första hand ske till det trafikföretag som utfört transporten. Utöver ansvaret för förseningar och vissa person- och saksador enligt dessa allmänna föreskrifter och Trafikskadelagen⁴¹, är Skånetrafikens skadeståndsansvar begränsat till skador som orsakats av grov vårdslöshet från Skånetrafikens sida. Skånetrafiken ersätter inte tredjepartsskada eller tredjepartskostnad.

6.2 Befrielsegrunder

Omständigheter utanför Skånetrafikens kontroll, och som inte rimligen kunnat undvikas, såsom extrema väderleksförhållanden, omfattande elförsörjningsproblem, arbetsmarknadskonflikter eller liknande där även andra samhällsfunktioner upphör att fungera, ska anses utgöra befrielsegrund, med följd att reseersättning inte gäller om det inträffar sedan avtal slutits och hindrar Skånetrafiken att uppfylla avtalade förpliktelser som inte rimligen kunnat förutses av Skånetrafiken vid avtalets ingående. Befrielsegrund anses föreligga så länge någon sådan angiven omständighet visas utgöra hinder för fullgörande.

6.3 Reklamation

Vid krav enligt reseersättning eller annat villkor i dessa föreskrifter, bör reklamation göras skriftligen, eller på annat sätt som Skånetrafiken anvisar, till Skånetrafiken. Reklamationen ska vara Skånetrafiken tillhanda inom 30 dagar från dagen för aktuellt fakturadatum.

6.4 Personuppgifter

Skånetrafiken samlar in personuppgifter som tillståndshavaren/resenären frivilligt lämnar till exempel i samband med att denne beställer en serviceresor, vid utnyttjande av ersättning för försening, eller vid annan kontakt med Skånetrafiken. När en tillståndshavare skriver under ansökan om färdtjänst samtycker denne till att Skånetrafikens färdtjänst samlar in uppgifter om tillståndshavarens resor med serviceresor och allmänna kommunikationer med sitt servicereskort.

Skånetrafiken behöver behandla insamlade personuppgifter för att kunna fullfölja och administrera åtaganden gentemot tillståndshavaren/resenären. Skånetrafiken är personuppgiftsansvarig i enlighet med dataskyddsförordningen⁴². Genom att en tillståndshavare/resenär lämnar sina personuppgifter för registrering samtycker resenären till att Skånetrafiken behandlar uppgifterna för de ändamål som framgår av dessa föreskrifter.

En tillståndshavare/resenär har rätt att en gång per kalenderår, kostnadsfritt och efter skriftlig ansökan, få information om vilka personuppgifter om resenären som Skånetrafiken behandlar. Tillståndshavaren/resenären kan även begära att Skånetrafiken rättar personuppgifter och kan ställa frågor rörande Skånetrafikens personuppgiftsbehandling. Tillståndshavaren/resenären kan neka behandling av personuppgifter för direkt marknadsföringsändamål. Sådan skriftlig ansökan kan ställas till Skånetrafiken.

41 Trafikskadelagen 1975:1410 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/trafikskadelag-19751410_sfs-1975-1410

42 Dataskyddsförordningen GDPR <https://www.datainspektionen.se/lagar--regler/dataskyddsförordningen/>